

JURYRAPPORT GENOMINEERDEN DUURZAME DINSDAG

Ideeën voor een duurzame toekomst blijven noodzakelijk

Meedoen aan Duurzame Dinsdag, met jouw initiatief, betekent je stem laten horen over duurzaamheid. Nog steeds is het van groot belang dat we samen werken aan een duurzame samenleving en daarom is het verzamelen van duurzame oplossingen noodzakelijk.

Duurzame Dinsdag verbindt burgers en politiek. Op de eerste dinsdag van september worden de initiatieven in het Duurzame Dinsdagkoffertje aangeboden aan het kabinet. De ingediende initiatieven bepalen immers de aanbeveling aan het kabinet en dat is de grootste prijs die Duurzame Dinsdag kan uitreiken.

Duurzame Dinsdag kan ook, mede door haar partners, jaarlijks een aantal ondersteuningsprijzen uitreiken. Deze ondersteuningsprijzen bieden een pakket aan adviesuren, workshops, toegespitst op het winnende initiatief. Daarnaast worden de prijswinnaars uitgenodigd voor het Groene Spreekuur, waarin men rechtstreeks met Leden van Tweede Kamer kan praten over de barrières waar zij tegenaan lopen op het gebied van wet- en regelgeving. Duurzame Dinsdag is heel blij met een tweetal partners, die de prijswinnaars op eigen wijze begeleiden bij het verder ontwikkelen van hun initiatief.

Daarnaast probeert Duurzame Dinsdag, naast de prijswinnaars, ook meerdere initiatiefnemers een stapje verder te helpen. In verschillende provincies vinden na Duurzame Dinsdag, de Duurzame Dates plaats. Hier worden initiatiefnemers in contact gebracht met lokale experts.

De jury van Duurzame Dinsdag heeft dit jaar weer 220 initiatieven gelezen en beoordeeld. De jury is ieder jaar weer verrast door de uiteenlopende initiatieven, van kleine maatschappelijke initiatieven tot vergevorderde plannen. Veel initiatieven zijn gericht op energie en met name de laatste jaren zien we een toename van initiatieven op het gebied van duurzaam voedsel en initiatieven die te maken hebben ruilen en delen en initiatieven die inspelen op de circulaire economie.

Samenstelling jury Duurzame Dinsdag 2014

Juryvoorzitter

Maurits Groen
Directeur mauritsgroen.mgmc

Juryleden

Dink Ripmeester
ZZP'er werkzaam als onafhankelijk bevrachtings makelaar tevens landelijk voorzitter van de branche: de Nederlandse Zeebevrachtings Sociëteit.

Hans Overdiep
Manager Energietransitie bij GasTerra

Hak van Nispen tot Pannerden
Directeur SME Advies

Ties Mouwen
Jongerenvertegenwoordiger Duurzame Ontwikkeling naar de Verenigde Naties.

Frans Nauta
Deputy Director Entrepreneurship Climate-KIC

Frans Rooijers
Director, CE Delft

Genomineerden Duurzame Dinsdag 2014

De 9 genomineerden die voor 2014 voor de verschillende prijzen in aanmerking komen zijn (in volgorde van binnenkomst weergegeven):

Gratisoptehalen.nl (067)

Domingo Karsten – Amsterdam

Gezondheid met smaak (110)

Feike van der Leij – Leeuwarden

Economizer CV Combiketel (153)

Ron Postma – Voorburg

Delft Energy Club (162)

Rob de Jeu – Delft

Voedselmarkt.nl (169)

Jacob Kapitein – Urk

Van Strobaal naar industrieel bouwblok van geperst stro (195)

Pim Hondeveld – Gelselaar

Composteerbaar fruitlabel (206)

Arjan Klapwijk – Bleiswijk

Sociale levenscyclus analyse (214)

Rik Scholtes – Bussum

RiziQi (227)

Deborah Sumter en Avital Zandvliet – Rotterdam

Voor uitgebreide achtergrondinformatie van de initiatieven verwijzen wij u graag naar www.duurzamedinsdag.nl.

Algemeen oordeel van de jury

Voor de 16^e keer heeft de jury van Duurzame Dinsdag zich gebogen over de vele ideeën en initiatieven voor een duurzamer samenleving. Ook dit jaar leverde dat weer ruim 200 initiatieven op, 220 om precies te zijn. De jury is geïnteresseerd in deze stroom aan creatieve ideeën en initiatieven en is ook dit jaar weer verrast door een aantal 'pareltjes'. Opvallend is dit jaar het aantal initiatieven rondom deeleconomie en zien we ook tussen de genomineerde een aantal initiatieven gebaseerd op 'ruilen en delen'. Ook is er een toename van initiatieven rondom duurzaam voedsel, een onderwerp dat rechtstreeks vanuit de samenleving komt. Ideeën rondom circulaire economie zijn in veelvoud ingezonden. Een bedrijf dat van afval een nieuwe grondstof produceert behoort ook tot de genomineerden. Daarnaast blijft Duurzame Dinsdag ook een platform voor de initiatieven die zich richten op de bewustwording van de mens om duurzamer te gaan leven. Veel leuke, vrolijke, dicht – bij-huis initiatieven. Deze bewustwording is noodzakelijk om Nederland nog sneller te verduurzamen.

Een compliment voor alle initiatiefnemers, die ook dit jaar weer goed zijn voor 220 ideeën. De thema's rondom duurzaamheid zijn inmiddels veel sterker verankerd in de maatschappij. Dit zie je terug bij de initiatieven. Veel ideeën grijpen terug op ontwikkelingen die al eerder in gang zijn gebracht. Dit zorgt ervoor dat we alert blijven. Je wordt herinnerd aan toepassingen die zeer de moeite waard zijn, maar die om welke reden dan ook uit je gezichtsveld verdwenen zijn.

Er zit veel potentie in de initiatieven. Ook bij de niet-genomineerden zitten veel mooie initiatieven waar je meer over zou willen weten. Veel van deze initiatieven zitten in een ontwikkelfase, waarbij de uitdaging zit in het concretiseren en commercieel toepasbaar maken van een prachtig idee. De jury constateerde verheugd nog steeds een groeiend aantal inzendingen van jongeren. Stuk voor stuk ingediend door gemotiveerde jongeren die hun talent inzetten om duurzame ontwikkeling handen en voeten te geven.

De meeste initiatiefnemers geven aan behoefte te hebben aan een vorm van ondersteuning. Duurzame Dinsdag wil nu, maar ook in de toekomst het platform bieden om aan deze vraag te beantwoorden. Een signaal naar de politiek om serieus genomen te worden, om wet- en regelgeving te vereenvoudigen om idealen te bereiken en duurzame initiatieven verder te ontwikkelen.

Achtergronden van de genomineerden en het oordeel van de jury

Gratisoptehalen.nl (067)

Spaar het milieu door hergebruik. Met het initiatief 'gratisoptehalen.nl' wil men hergebruik van spullen en materialen stimuleren door aanbieders en vragers bij elkaar te brengen. Uitgangspunt is dat er geen financiële vergoedingen worden gevraagd of geboden. Door hergebruik wordt via 'gratisoptehalen.nl' het milieu gespaard.

Initiatiefnemer: Domingo Karsten

Motivatie van de jury:

De jury ziet dit jaar veel initiatieven rond 'ruilen en delen'. De reden dat met name dit initiatief door de jury is genomineerd heeft te maken met jong ondernemerschap. Met weinig middelen een deel economie op gang brengen. Tot nu toe heeft de website al 125.000 leden en zijn er dagelijks 5.000 bezoekers. Vanuit de jury is men van mening dat een dergelijk initiatief heel goed is op te schalen, waardoor dit een grote bijdrage kan leveren aan het verduurzamen van Nederland. De jury prijst dit initiatief omdat het bijdraagt aan een veranderende mentaliteit en waarmee afgerekend wordt met de consumptiemaatschappij.

Gezondheid met smaak (110)

Het gebruik van reststromen die vrijkomen bij het machinaal pellen van garnalen, te gebruiken voor het ontwikkelen van een smaakvol bouillonblokje. Garnalendoppen bevatten veel smaak en deze eigenschap wil men inzetten voor het ontwikkelen van een nieuw product. Duurzame oplossing om gezonde humane voeding te betrekken uit voorheen waardeloze reststromen

Initiatiefnemer: Feike van der Leij

Motivatie van de jury:

Een veelbelovend initiatief dat ook het bedrijfsleven en zorginstellingen meenemen bij de ontwikkeling van dit product. Het initiatief kan slechts het begin zijn van een nieuwe invalshoek voor gezonde voeding. De jury prijst het initiatief vanwege de samenwerking met Hogeschool van Hall Larenstein, dat een broedplaats biedt aan studenten, docenten en ingenieur om verder te werken aan het bereiken van meer gezonde voeding uit waardeloze reststromen.

Economizer CV combiketel (153- 2014)

Een gesloten combi-ketel economizer, die 15-20% rendementsverbetering geeft en zich in twee tot drie jaar terugbetaalt. Het toestel is met elke gesloten CV (combi)-ketel te combineren en eenvoudig aan te sluiten. Het product heeft al een testfase doorstaan en wordt binnenkort voor Kiwa keuring aangeboden.

Initiatiefnemer: Ron Postma

Motivatie van de jury:

Met de realisatie van dit initiatief zou Nederland een grote sprong voorwaarts kunnen maken door 10-20% op haar CO2 uitstoot te besparen. Deze uitvinding heeft niet alleen grote voordelen voor de consument, maar kan ook gemeenten met openbare ruimten, zwembaden, scholen, verpleeghuizen, ziekenhuizen etc. een enorme besparing opleveren. Het initiatief is volgens de jury een innovatie die Nederland zal vergroenen.

Delft Energy Club (162)

De Delft Energy Club maakt duurzame energie zichtbaar onder de TU Delft Studenten en zet aan tot actie en innovatie via evenementen als Clean Tech Challenge, All Energy Day, Energy Festival, Master Classes, Lunch Lectures. De Delft Energy Club initieert en faciliteert ook projecten van studenten zoals de auto Collectrice, Energiegebruiksmonitor op Faculteiten, het energie efficiënter maken Faculteiten en de aanleg van zon-PV op de daken van de TU Delft.

Initiatiefnemer: Rob de Jeu

Motivatie van de jury:

Delft Energy Club biedt jongeren en studenten met innovatieve ideeën een kans om te groeien en daarmee in de toekomst het verschil te maken. Concrete evenementen bieden een platform om energiebesparende ideeën verder door te ontwikkelen. Dit initiatief ziet de jury als een voorbeeld voor meer studenten. Met beperkte middelen evenementen te organiseren en daarmee een netwerk op te zetten en te werken aan een toekomst voor duurzame energie.

Voedselmarkt.nl (169)

Een online platform waar ondernemers uit de voedselbranche hun vraag en aanbod van restpartijen kunnen plaatsen. Elke partij voedsel verdient een goede bestemming. Voedselmarkt.nl is een jong en duurzaam initiatief tegen voedselverspilling. Wat ontbreekt is een open netwerk waar aanbieders en afnemers elkaar makkelijk kunnen vinden. Voedselmarkt.nl is een antwoord op een groeiende vraag naar inter-sectoraal denken en creatieve afzetmogelijkheden omtrent voedseloverschot.

Initiatiefnemer: Jacob Kapitein

Motivatie van de jury:

Een jong en verfrissend idee om de branche een andere kijk op het verspillen van voedsel te geven. Het is een actueel antwoord op problematiek die steeds vaker zal optreden. Met dit initiatief wordt ingespeeld op de toenemende behoefte van de consument om voedselverspilling tegen te gaan.

Van Strobaal naar industrieel bouwblok van geperst stro (195)

Graan is wereldwijd voedsel, de reststof 'stro' omvormen tot een efficiënt bruikbaar bouw materiaal. Blokken van geperst stro produceren in diverse vormen en maten, zodat ieder gewenst bouwwerk kan worden gerealiseerd zonder enige bewerking aan deze blokken. De verwerking van deze blokken, met fantastische isolatiewaarden, kunnen gebruikt worden voor gevel, vloer en dak. Resultaat is een comfortabele, gezonde, betaalbare woning, gemaakt van 'groene' reststof.

Initiatiefnemer: Pim Hondeveld

Motivatie van de jury:

Dit is een prachtig voorbeeld van 'cradle to cradle'. Een schitterende uitvinding, die positieve bijdragen leveren aan duurzame woningbouw. De jury ziet in dit initiatief grote mogelijkheden voor het opschalen binnen Europa. Innovatief.

Composteerbaar fruitlabel (206)

De meeste fruitlabels komen terecht in het GFT afval of in thuiscompost. De composteerbare fruitlabels zijn biologisch afbreekbaar en voorkomen vervuiling van het compost. De etiketjes zijn gemaakt uit hernieuwbare grondstoffen, dit in tegenstelling tot conventionele etiketten die vaak van polyethyleen zijn gemaakt.

Initiatiefnemer: Arjan Klapwijk

Motivatie van de jury:

Met dit initiatief ziet de jury een vooruitgang in het gebruik van composteerbare fruitlabels, omdat deze minder duur zijn dan de conventionele. Bovendien is het minder belastend voor het milieu. De jury ziet kansen in het op de markt brengen van deze nieuwe fruitlabels.

Sociale Levenscyclusanalyse – het systematisch en kwantitatief in kaart brengen van sociale aspecten (214)

People, Planet, Profit vormen een belangrijk uitgangspunt voor duurzaamheid van producten. Na de levenscyclus kosten (profit) wordt al enige tijd ook de milieu-impact van producten in beeld gebracht (planet). Tot nu toe is de people kant echter buiten beschouwing gebleven in het levenscyclus-denken. We kunnen onze ogen niet sluiten voor slechte arbeidsomstandigheden, kinderarbeid, uitbuiting, ongelijke rechten, dierenleed, grondstoffen uit oorlogsgebieden etc. We moeten ook naar de sociale kant van een product kijken.

Initiatiefnemer: Rick Scholtes

Motivatie van de jury:

Een schitterend voorbeeld waarin sociale aspecten als meetbaar instrument wordt ingezet. Een nieuwe fase in het vaststellen of een product of dienst duurzaam is.

RiziQi (227)

RiziQi is een mens aangedreven energie opwekker die optimaal geschikt is voor ontwikkelingslanden. Het product is een fietsaccessoire die op elke fiets kan worden geïnstalleerd, zodat de fiets een 'hometrainer' wordt. De mechanische energie, opgewekt door trappen, wordt omgezet in elektrische energie en opgeslagen in twee batterijen. De opgeslagen energie kan voor vele toepassingen worden gebruikt. Een oplossing voor een bevolking die leeft in ontwikkelingslanden en geen toegang heeft tot energie.

Initiatiefnemers: Deborah Sumter en Avital Zandvliet

Motivatie van de jury:

Sociale innovatie, eenvoudig initiatief met grote waarden voor landen waar energie niet altijd vanzelfsprekend is. Het levert bovendien schone energie en zorgt dat de bevolking in zijn eigen energie kan voorzien. Hun motto: Charge it, store it and share it.

